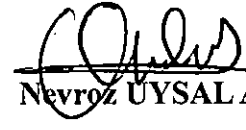

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de siyasal iktidarın ekonomik ve politik tercihleri sonucu derinleşen ekonomik kriz ve gıda fiyatlarındaki artış milyonlarca insanı derin yoksulluğa sürüklemiştir. Bu durum hiç kuşkusuz ki en çok çocukları etkilemektedir. Türkiye’de yeterli gıda tüketemeyen illerin başında bulunan Şırnak’ta ise çocuk yoksulluğu çok vahim bir durum almıştır. BM Dünya Gıda Programı’nın 2022’deki verilerine göre yetersiz beslenmekte yüzde 20,6 ile ilk sırada olan Şırnak’ta çocuk yoksulluğu her geçen gün derinleşmektedir. Bu nedenle çocukların sağlıklı beslenme koşullarının sağlanması için; Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim 18.11.2024.

Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de yaşanan ekonomik kriz ve gıda fiyatlarındaki artış en çok çocukların sağlıklı ve dengeli beslenmesi ile eğitim ve barınma gibi temel ihtiyaçların karşılanmasını olumsuz yönde etkilemektedir. Mayıs 2024’te Türkiye Ekonomik Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) bünyesinde yayınlanan rapora göre; yoksulluk eşiği olarak TÜİK’in yoksul çocuk hesabında kullandığı eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin yüzde 60’ı esas alındığında 2023 yılı itibariyle söz konusu gelir değişkeni eşik değerinin altında olan hanelerde, hanelerin 2022 gelirlerine göre, 0-17 yaş grubunda 7.03 milyon çocuk bulunmaktadır. Yoksulluk hesabında eşdeğer hane fert geliri (hanelerde yaşayan kişi sayısının eşitlenerek fert geliri oluşturulması) yerine bir başka istatistiki tanım olan kişi başına gelir dikkate alındığında ise medyan gelirin yüzde 60’ının altında yaşayan çocukların yoksulluk oranı yüzde 42,2 olduğu hesaplanmış ve yoksul çocuk sayısının ise 9 milyon 590 bin düzeyine ulaştığı görülmüştür.

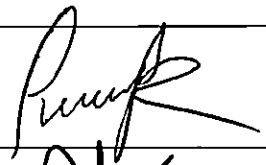
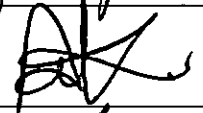
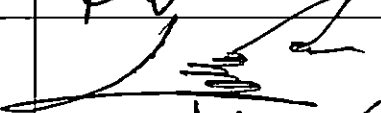
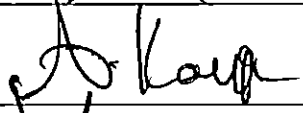
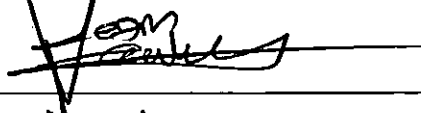
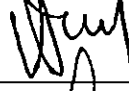
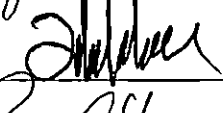
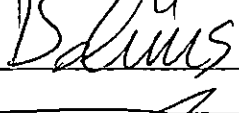
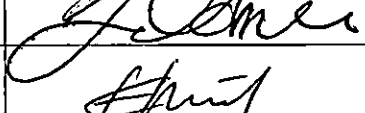
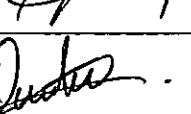
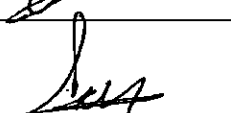
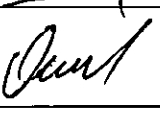
Rapordaki çocuk yoksulluğunun bölgesel görünümüne bakıldığında “Türkiye’deki yoksul çocukların yüzde 28,4’ü Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, yüzde 13,1’i ise Şanlıurfa ve

“Diyarbakır’da” olduğu, çocuk yoksul sayısının Mersin’den başlayıp Van ve Hakkari’ye uzanan bölgede yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Yine, ülkenin toplam nüfusunun yüzde 22,3’ü toplam çocuk nüfusunun (0-17 yaş) yüzde 29,6’sı, kişi başına medyan gelire göre tanımlı yoksul çocukların ise yüzde 48,5’inin yaşadığı söz konusu bölgede yer alan Şırnak’ta yoksul çocuk sayısının yüksek ve artış eğiliminde olduğu tespit edilmiştir.

BM Dünya Gıda Programı’nın 2022’de yayınladığı rapora göre Türkiye’de 14,8 milyon kişi yetersiz beslenmekte, yeterli gıda tüketememekte iken bu oranının en yüksek olduğu il yüzde 20,6 ile Şırnak olmuştur. BM’nin 2023 Sürdürülebilir Kalkınma Raporu’nda ise Türkiye’de yetersiz beslenmenin yaygınlık oranı yüzde 2,5 olarak tespit edilmiştir. Raporda 5 yaş altı çocuklardaki “bodurluk” oranı yüzde 5,5 olarak açıklanmıştır. Her 9-10 çocuktan 1’inin yetersiz beslenmekten kaynaklı fiziksel gelişim sorunu yaşadığı Şırnak’ta bu oran yüzde 10 civarındadır. TÜİK’in Ağustos 2024 yılında yayınladığı “Türkiye’deki Çocuklar 2023 İstatistiklere Bakış” raporundaki verilere bakıldığında; eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin yüzde 60’ının esas alındığı hesaplamaya göre 7 034 000 çocuk yoksulluk içindedir.

Milyonlarca çocuğun yoksulluk içinde olduğunu Türkiye’de ki vahim tablo ulusal, uluslararası rapora ve TÜİK verilerine bu şekilde yansımıştır. Yoksullukla, yoksunlukla, açlıkla, işçileştirmeyle ve istismarla, karşı karşıya bırakılan milyonlarca çocuğun aynı zamanda eğitime, sağlığa, adalete erişimlerinin de engellendiği bilinen bir gerçektir.

Açıklanan nedenlerle Şırnak ve ilçelerinde yaşanan çocuk yoksulluğunun nedenlerinin araştırılması ve gerekli tedbirlerin ivedilikle alınması adına bir Araştırma Komisyonu kurulması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	